งานสัมมนาเผยแพร่ผลการศึกษา

เรื่อง “การเตรียมความพร้อมทักษะชาวนาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0”

โดย

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)

วันจันทร์ที่ 30 พฤศจิกายน 2563 เวลา 9:00–12:00 น.

ณ ห้องพินนาเคิล 4-6 ชั้น 4 ณ โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล กรุงเทพฯ

สนับสนุนโดย สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

OUTLINE

1. ที่มาและความสำคัญของโครงการ

2. วัตถุประสงค์

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค
   - Vector Autoregressive Model (VAR)
   - Structural Vector Autoregressive Model (SVAR)

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย
   - Mixed-Frequency Data Regression

1. ที่มาและความสำคัญของโครงการ

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา โครงสร้างของครัวเรือนของชาวนาไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

- อายุเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือนเพิ่มขึ้น และหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา
- ขนาดครัวเรือนมีแนวโน้มเล็กลง ขณะที่สัดส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงอายุ (อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรมีขนาดเล็กลง
- สัดส่วนสมาชิกในครัวเรือนที่มีการใช้อินเตอร์เน็ตผ่าน Smartphone/ Laptop /Tablet เพิ่มขึ้น
- ครัวเรือนชาวนาพึ่งพารายได้จากกิจกรรมนอกภาคการเกษตรมากขึ้น จำนวนหนี้สินของครัวเรือนชาวนามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจไทยภายใต้การปฏิวัติอุตสาหกรรมรอบที่ 4 นี้คาดว่าไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตข้าวให้มีมูลค่าสูงขึ้น (การเกษตร 4.0)

การพัฒนาทักษะและเตรียมความพร้อมของชาวนาในปัจจุบันอาจช่วยให้ชาวนามีสมรรถนะสูงขึ้นเพื่อปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีและการบริหารจัดการในการผลิตข้าวที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นชาวนา 4.0

2. วัตถุประสงค์โครงการ

โครงการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางเพื่อยกระดับฐานะและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะทำให้คุณภาพชีวิตของชาวนาผู้ปลูกข้าว*สูงขึ้น

1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อฐานะด้านเศรษฐกิจและสังคมของชาวนาที่ช่วยยกระดับฐานะรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิต

2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เชื่อมโยงกันระหว่างแรงงานในภาคการปลูกข้าว ผลิตภาพภาคเกษตร และเทคโนโลยีการเกษตรของไทยซึ่งอาจส่งผลต่อโครงสร้างภาคการปลูกข้าวไทยที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ “ทักษะ” ที่จำเป็นต่อการเป็นชาวนาในอนาคตและสามารถรองรับความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในสังคม เช่น สังคมสูงวัย และการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร เป็นต้น

หมายเหตุ: * ครัวเรือนชาวนาในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครัวเรือนเกษตรกรที่เพาะปลูกข้าวเป็นกิจกรรมการผลิตหลัก

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ มุ่งพิจารณาหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจภาคการเกษตร แบบจำลองที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) Vector Autoregressive Model (VAR)

2) Structural Vector Autoregressive Model (SVAR)

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค

ตัวแปรและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองประกอบไปด้วยตัวแปรตาม คือ แรงงานภาคการเกษตร และกลุ่มของตัวแปรอิสระที่คาดว่าน่าจะส่งผลต่อแรงงานภาคการเกษตร ความถี่ของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลความถี่รายไตรมาส ระหว่างปี พ.ศ.2541 ถึง พ.ศ.2561 รวมทั้งสิ้น 21 ปี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวแปร	รายละเอียด	แหล่งที่มา
GLabor	อัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานภาคการเกษตร (%)	รายงานสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ
GPrice	อัตราการเติบโตของราคาข้าว (%)	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
GRGDP	อัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร ณ ราคาคงที่ ปีฐาน พ.ศ. 2545 (%)	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
GExport	อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกข้าว (%)	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเติบโตของแรงงาน % (GLabor) และ อัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร % (GRGDP)

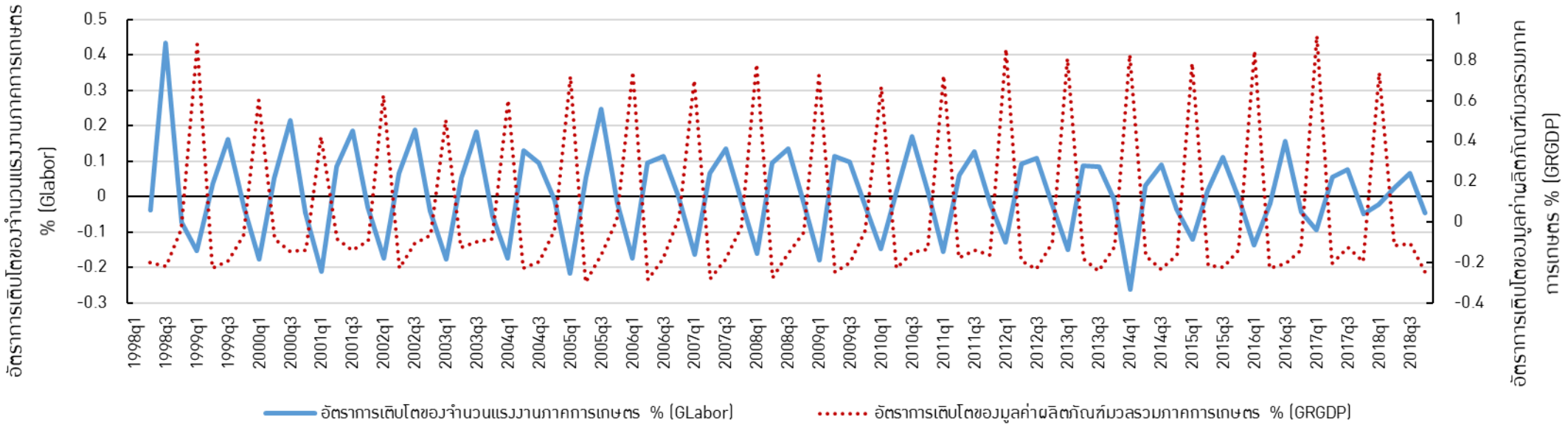

- เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานภาคการเกษตร (GLabor) และผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร (GRGDP) พบว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองตรงกันข้ามกัน กล่าวคือ ในช่วงที่อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรมีค่าสูง อัตราการเติบโตของแรงงานจะมีค่าต่ำ การเคลื่อนไหวของทั้งสองตัวแปรนี้มีลักษณะเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างเป็นรูปแบบ
- ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเติบโตของแรงงานภาคการเกษตรและอัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเป็นความสัมพันธ์ที่อาจเกิดจากความผันผวนทางฤดูกาล

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเติบโตของแรงงาน % (GLabor) และ อัตราการเติบโตของราคาข้าว % (GPrice)

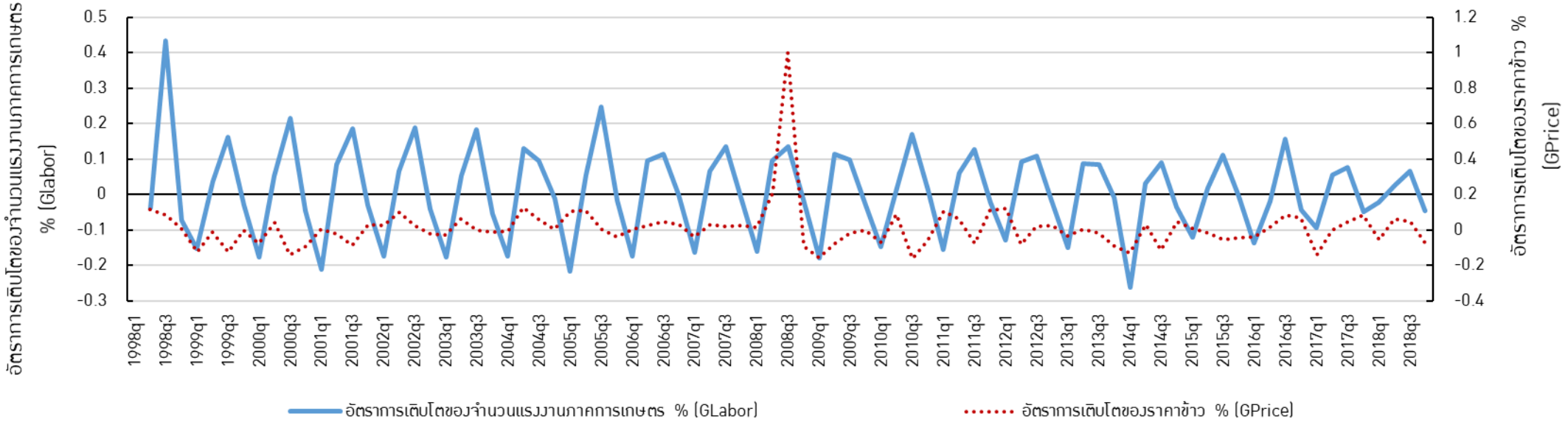

- ขณะที่ ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานภาคการเกษตร (GLabor) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาข้าว (GPrice) นั้นค่อนข้างไปในทิศทางเดียวกัน
- เมื่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาข้าวเพิ่มสูงขึ้น อัตราการเติบโตของแรงงานมักเพิ่มขึ้นในไตรมาสถัดไป
- ผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การเพิ่มขึ้นของราคาข้าวอาจส่งผลให้มีการจ้างงาน/จำนวนแรงงานในภาคเกษตรเพิ่มสูงขึ้น

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเติบโตของแรงงาน % (GLabor) และ อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกข้าว % (GExport)

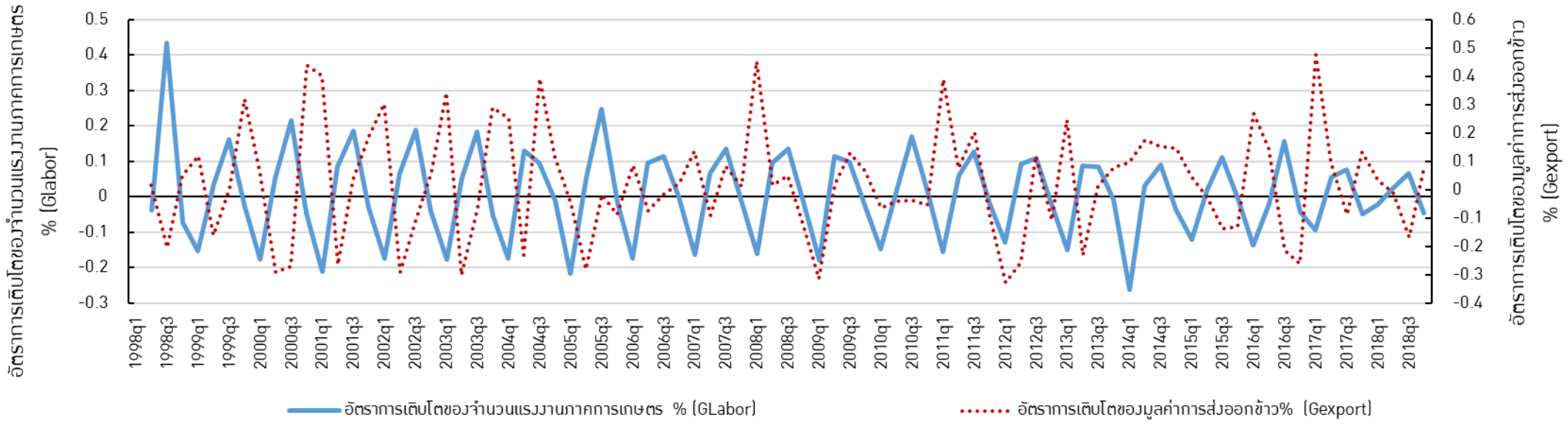

- สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานภาคการเกษตร (GLabor) และมูลค่าการส่งออกข้าว (GExport) พบว่าไม่ชัดเจนเนื่องจากมีทั้งที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและในทิศทางตรงกันข้าม
- ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นเป็นนัยว่าอัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกข้าว และอัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานภาคการเกษตรอาจจะไม่ได้สัมพันธ์กันอย่างชัดเจนเนื่องจากมูลค่าการส่งออกข้าวที่เพิ่มขึ้นอาจจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคามิใช่ปริมาณการผลิต

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค

ก่อนการวิเคราะห์แบบจำลอง ทีมวิจัยได้ทดสอบความนิ่ง (Stationary) ของตัวแปรที่ค่า level เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความสัมพันธ์ลวง (Spurious) ด้วยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test (ADF)

ตัวแปร	ค่า T-Stat	ค่า MacKinnon p-value	ผลการทดสอบ
GRGDP	-11.961	0.00	Stationary
GLabor	-9.571	0.00	Stationary
GPrice	-8.060	0.00	Stationary
GExport	-9.241	0.00	Stationary

- ผลการทดสอบคุณสมบัติความเสถียรของข้อมูล (Stationary) ของแต่ละตัวแปรที่ค่า level พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีลักษณะ Stationary
- เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในระยะยาวผ่านการทำทดสอบ Engle and Granger Test* พบว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระยะยาว

หมายเหตุ: Engle and Granger Test* เป็นวิธีการหนึ่งในการทดสอบความสัมพันธ์ในระยะยาวของตัวแปรในระบบสมการ ซึ่งเป็นการทดสอบว่าค่าคลาดเคลื่อน (Residual) ในระบบสมการมีลักษณะ Stationary หรือไม่ หากค่าคลาดเคลื่อนมีลักษณะ Stationary แสดงว่าตัวแปรในระบบสมการนั้นจะมีดุลยภาพในระยะยาว

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค

ตัวแปรตาม Glabor		
ตัวแปรอิสระ	ค่า coefficient	Z-statistic
L1.GLabor	-0.2954***	(-2.85)
L2.GLabor	-0.5582***	(-5.06)
L3.GLabor	-0.0577	(-0.56)
L4.GLabor	0.2106**	(2.22)
L1.GPrice	0.076**	(2.2)
L2.GPrice	0.011	(0.31)
L3.GPrice	0.0358	(1.05)
L4.GPrice	-0.0443	(-1.3)
L1.GRGDP	-0.0777	(-1.35)
L2.GRGDP	-0.0373	(-0.68)
L3.GRGDP	-0.0293	(-0.56)
L4.GRGDP	-0.1208**	(-2.24)
L1.GExport	-0.0155	(-0.56)
L2.GExport	-0.0733**	(-2.51)
L3.GExport	0.0139	(0.47)
L4.GExport	-0.0131	(-0.45)
C	0.0261*	(1.82)

หมายเหตุ : ***, **, * หมายถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, 0.05, และ 0.1 ตามลำดับ
L1-4 หมายถึง ช่วงเวลาไตรมาส 1-4 ไตรมาสที่ผ่านมา

1.ผลจากการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง Vector Autoregressive Model (VAR)

- **การเพิ่มของอัตราการเติบโตของราคาข้าวในไตรมาสที่ผ่านมา 1 ไตรมาส ส่งผลให้อัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรในช่วงเวลาปัจจุบันเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05** กล่าวคือ เมื่ออัตราการเติบโตของราคาข้าวในไตรมาสที่ผ่านมา 1 ไตรมาส เพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 0.076%
- **ขณะที่ การเพิ่มขึ้น 1 % ของอัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรที่แท้จริงใน 4 ไตรมาสที่ผ่านมา ส่งผลให้อัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรลดลง 0.1208% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05**
- **เช่นเดียวกัน เมื่ออัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกข้าวใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมา เพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรลดลง 0.0733% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05**
- **อย่างไรก็ตาม ผลข้างต้นนี้อาจเกิดจากความสัมพันธ์ลวงที่มีผลมาจากความผันผวนทางฤดูกาลของตัวแปรต่าง ๆ**

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค

2.ผลจากการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง Structural Vector Autoregressive Model (SVAR)

ผลจากแบบจำลอง SVAR แสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Shock) ของตัวแปรต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจที่เกิดในช่วงเวลาเดียวกัน (Contemporaneous Effect)

	GExport	GRGdp	GPrice	GLabor
GExport	0.1608	0	0	0
GRGdp	0.0583***	0.2025	0	0
GPrice	0.0061	-0.0110	0.1168	0
GLabor	-0.0176**	-0.0279***	0.0015	0.0407

หมายเหตุ : ***, **, * หมายถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, 0.05, และ 0.1 ตามลำดับ

- ผลการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง SVAR พบว่า การเพิ่มขึ้นอย่างเฉียบพลันของอัตราการเติบโตมูลค่าการส่งออกข้าว และอัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรที่แท้จริง 1 % จะส่งผลให้อัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานลดลง 0.0176% และ 0.0279% ในช่วงเวลา (ไตรมาส) เดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ0.01 ตามลำดับ
- ขณะที่การเพิ่มขึ้นอย่างเฉียบพลันของอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาข้าว 1 % ส่งผลให้อัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้น 0.0015 % ในช่วงเวลา (ไตรมาส) เดียวกัน
- ผลจากการศึกษาข้างต้นนี้ค่อนข้างสอดคล้องกับข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเติบโตของจำนวนแรงงาน อัตราการเติบโตมูลค่าการส่งออกข้าว อัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรที่แท้จริง และอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาข้าวที่กล่าวในตอนต้น
- เช่นเดียวกับกรณีของ VAR ผลข้างต้นนี้อาจเกิดจากความสัมพันธ์ลวงที่มีผลมาจากความผันผวนทางฤดูกาลของตัวแปรต่าง ๆ

3. การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยข้อมูลระดับมหภาค

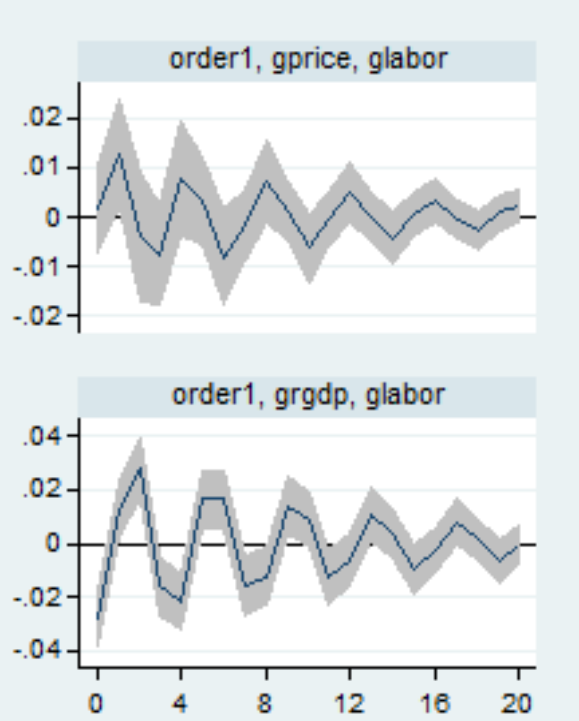

2.ผลจากการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง Structural Vector Autoregressive Model (SVAR)

ในช่วงเวลาที่มากกว่า 1 ไตรมาส การวิเคราะห์การส่งผลกระทบ (Transmission Effect) ระหว่างตัวแปรทางเศรษฐกิจการเกษตร สามารถพิจารณาได้จากปฏิกิริยาการตอบสนองต่อความแปรปรวน (Impulse Response Function)

- การเพิ่มขึ้นอย่างเฉียบพลันของอัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกข้าวและอัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมส่งผลต่อการลดลงของอัตราการเติบโตของแรงงานภาคเกษตรในช่วงเวลาเดียวกัน และผลที่เกิดขึ้นจะเบาบางลงเมื่อเวลาผ่านไป
- ขณะที่การเพิ่มขึ้นอย่างเฉียบพลันของอัตราการเติบโตของราคาข้าวส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของอัตราการเติบโตของแรงงานภาคเกษตรในช่วงเวลาเดียวกัน
- การเปลี่ยนแปลงขึ้น/ลงของผลจากการส่งผ่านสะท้อนให้ถึงความผันผวนตามฤดูกาลที่เกิดขึ้น

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

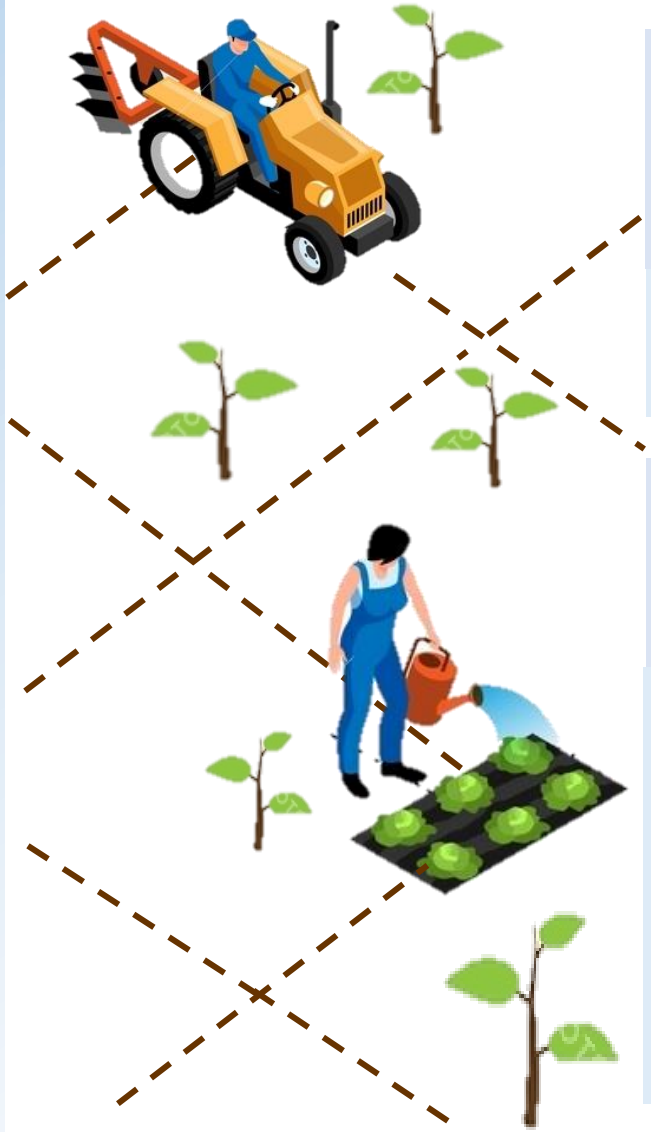

ตามหลักเศรษฐศาสตร์ ราคาข้าวสัมพันธ์กับรายได้ของครัวเรือนชาวนาในทิศทางเดียวกัน

กล่าวคือ เมื่อราคาข้าวเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้รายได้ของครัวเรือนชาวนาเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อยืนยันว่าราคาข้าวส่งผลต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนา

- ทั้งนี้ เนื่องจากข้อมูลความถี่ของข้อมูลราคาข้าวและข้อมูลรายได้ครัวเรือนชาวนานั้นแตกต่างกัน
  (1) ข้อมูลรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทยเผยแพร่ทุก ๆ 2 ปี โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.)
  (2) ข้อมูลราคาข้าวเผยแพร่เป็นรายเดือน โดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย (TREA)
- เนื่องจากลักษณะของตลาดข้าวเป็นตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ดังนั้นราคาข้าวถูกกำหนดโดยตลาดโลก
- จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้ที่ผ่านมา ยังไม่มีงานวิจัยที่ประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย (ทั้งในรูปแบบของ Time-Series และ Cross-Section)

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

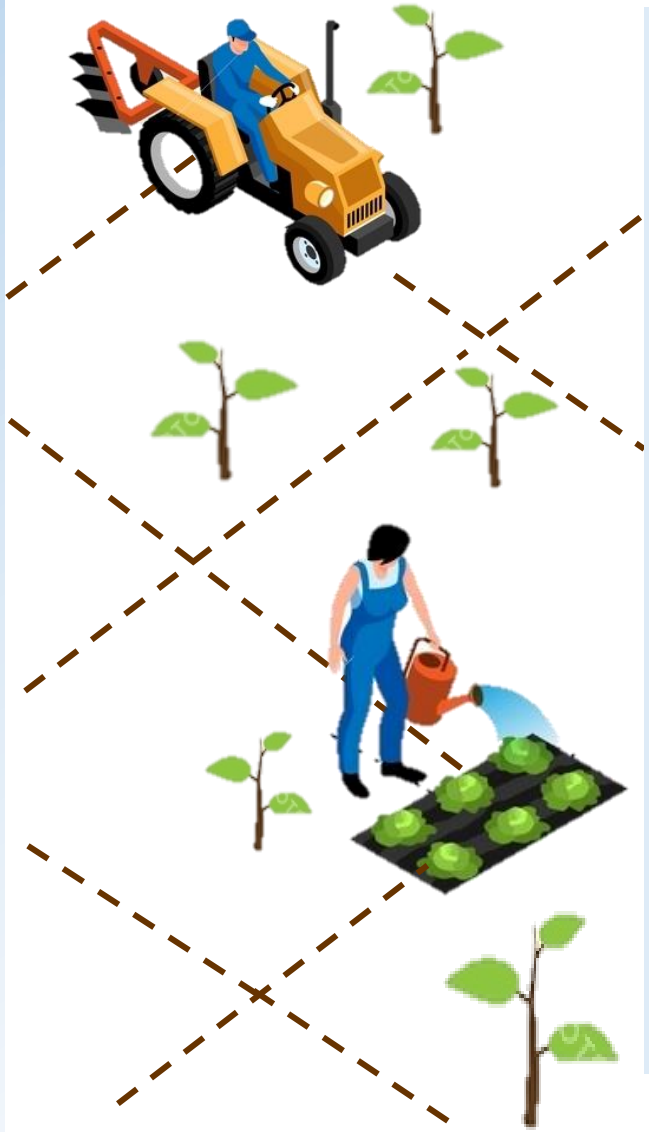

- การศึกษาในส่วนนี้ประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทยด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติที่เรียกว่า **“Mixed-Frequency Data Regression”**
- คณะผู้วิจัยได้แบ่งระดับรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทยออกเป็น 5 ควินไทล์ (0.20 0.40 0.60 0.80 และ 1.00) เพื่อศึกษาความแตกต่างของการตอบสนองต่อราคาข้าว ณ ระดับรายได้ต่าง ๆ
- ผลการศึกษาการในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวและรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทยแล้ว ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังสามารถนำผลการศึกษาไปประกอบการพิจารณาออกแบบ/เสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

- ข้อมูลที่ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ราคาข้าว รายได้ครัวเรือนชาวนาไทย สมาชิกในครัวเรือน และจำนวนผู้มีรายได้ในครัวเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2541 ถึง พ.ศ.2560
- แบบจำลองที่ใช้ในการประมาณการ ประกอบด้วย

	แบบจำลอง	เมื่อ
1	$INC_{t,q} = \alpha + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	$INC_{t,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $INC_{t-1,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t-1 ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $P^H_{t/m}$ = ราคาข้าวรายเดือน เดือนที่ m (บาท/เมตริกตัน) P_$EARNER_{t,q}$ = จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) $INCpercapita_{t,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน/คน) α = ค่าคงที่ *f(.)* = Beta weighting function β, λ, θ = พารามิเตอร์ และ ε_t = ค่า Error term
2	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
3	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
4	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
5	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
6	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
7	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
8	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_2\ P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

ผลการศึกษาเบื้องต้น

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1: ตัวแปรตาม = $INC_{t,q}$					แบบจำลองที่ 2: ตัวแปรตาม = $INC_{t,q}$				
	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00
P_m^H	0.07** (0.02)	0.21** (0.08)	0.32** (0.10)	0.43*** (0.10)	0.35 (8242.00)	0.05* (0.02)	0.12*** (0.02)	0.20*** (0.04)	0.31*** (0.07)	0.37 (0.61)
$INC_{t-1,q}$						0.48*** (0.06)	0.57*** (0.09)	0.57*** (0.09)	0.53*** (0.13)	0.35 (0.44)
$P_EARNER_{t,q}$										
Constant	1118.00*** (281.10)	2538.00** (1035.00)	4377.00*** (539.30)	8005.00*** (7453.00)	30210.00*** (7453.00)	518.79 (331.08)	880.81 (646.81)	1308.00 (1136.00)	2620.00 (2457.00)	18170.00 (17890.00)

หมายเหตุ : ***, **, * หมายถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, 0.05, และ 0.1 ตามลำดับ

( ) ค่าในวงเล็บคือ ค่า Standard Error

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

ผลการศึกษาเบื้องต้น

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 3: ตัวแปรตาม = $INC_{t,q}$					แบบจำลองที่ 4: ตัวแปรตาม = $INC_{t,q}$				
	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00
P_m^H	0.03 (0.03)	0.12*** (0.02)	0.30** (0.09)	0.47*** (0.09)	0.43** (0.13)	0.03** (0.01)	0.11*** (0.02)	0.20** (0.06)	0.36*** (0.04)	0.41* (0.17)
$INC_{t-1,q}$						0.25** (0.08)	0.16 (0.25)	0.46* (0.21)	0.54*** (0.08)	-0.20 (0.33)
$P_EARNER_{t,q}$	8160.00* (3808.00)	37620.00*** (3207.00)	59560.00*** (7407.00)	9265.00 (17120.00)	353700.00*** (66060.00))	5830.00** (1938.00)	31170.00* (0.16)	47390.00** (10370.0)	10960.00 (5867.00)	406300.00** (8972.00)
Constant	-4273.00 (2511.00)	-22250.00*** (2101.00)	-35760.00*** (4185.00)	1049.00 (13500.00)	-214600.00*** (46230.00)	-3083.00* (1256.00)	-18470.00* (8194.00)	-29940.00** (8160.00)	-5776.00 (4161.00)	-243900.00 (53760.00)

หมายเหตุ : ***, **, * หมายถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, 0.05, และ 0.1 ตามลำดับ

( ) ค่าในวงเล็บคือ ค่า Standard Error

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

ผลการศึกษาเบื้องต้น

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 5: ตัวแปรตาม = $INCpercapita_{t,q}$					แบบจำลองที่ 6: ตัวแปรตาม = $INCpercapita_{t,q}$				
	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00
P_m^H	0.03 (0.29)	0.08** (0.03)	0.09** (0.03)	0.12*** (0.03)	-0.13 (1.10)	0.02*** (0.00)	0.04*** (0.01)	0.03 (0.02)	0.08*** (0.02)	-0.20 (0.25)
$INC_{t-1,q}$						0.66*** (0.05)	0.75*** (0.04)	0.87*** (0.16)	0.58*** (0.11)	0.02 (0.46)
$P_EARNER_{t,q}$										
Constant	240.73 (250.09)	549.10 (395.50)	1259.00** (373.10)	2001.00*** (244.90)	9938.00*** (2281.00)	42.68 (80.27)	63.70 (144.90)	793.50*** (194.70)	492.93 (609.36)	10850.00 (6053.00)

หมายเหตุ : ***, **, * หมายถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, 0.05, และ 0.1 ตามลำดับ

( ) ค่าในวงเล็บคือ ค่า Standard Error

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

ผลการศึกษาเบื้องต้น

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 7: ตัวแปรตาม = $INCpercapita_{t,q}$					แบบจำลองที่ 8: ตัวแปรตาม = $INCpercapita_{t,q}$				
	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00
P_m^H	0.01 (0.01)	0.05*** (0.01)	0.08*** (0.02)	0.13*** (0.03)	-0.13 (0.17)	0.01*** (0.00)	0.04*** (0.00)	0.06*** (0.01)	0.10*** (0.01)	-0.25** (0.06)
$INC_{t-1,q}$						0.44*** (0.03)	0.45** (0.13)	0.47*** (0.10)	0.59*** (0.11)	-0.59** (0.15)
$P_EARNER_{t,q}$	3828.00** (1419.00)	14570.00*** (2738.00)	16700.00*** (3741.00)	2795.68 (4740.88)	109800.00* (53080.00)	2168.00*** (414.70)	7520.00** (2582.00)	8980.00*** (1454.00)	3126.00 (1651.00)	159100.00*** (17320.00)
Constant	-2284.00* (936.20)	-9046.00*** (1888.00)	-9.95e+03*** (2338.00)	-72.23 (3728.40)	-65510.00 (37110.00)	-1344.00*** (274.90)	-4702.00** (1630.00)	-5474.00*** (1007.00)	-1891.00 (1101.00)	-93180.00*** (11490.00)

หมายเหตุ : ***, **, * หมายถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, 0.05, และ 0.1 ตามลำดับ

( ) ค่าในวงเล็บคือ ค่า Standard Error

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

ผลการศึกษาเบื้องต้น

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 7: ตัวแปรตาม = $INCpercapita_{t,q}$					แบบจำลองที่ 8: ตัวแปรตาม = $INCpercapita_{t,q}$				
	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00	q = 0.20	q = 0.40	q = 0.60	q = 0.80	q = 1.00
P_m^H	0.01 (0.01)	0.05*** (0.01)	0.08*** (0.02)	0.13*** (0.03)	-0.13 (0.17)	0.01*** (0.00)	0.04*** (0.00)	0.06*** (0.01)	0.10*** (0.01)	-0.25** (0.06)
$INC_{t-1,q}$						0.44*** (0.03)	0.45** (0.13)	0.47*** (0.10)	0.59*** (0.11)	-0.59** (0.15)
$P_EARNER_{t,q}$	3828.00** (1419.00)	14570.00*** (2738.00)	16700.00*** (3741.00)	2795.68 (4740.88)	109800.00* (53080.00)	2168.00*** (414.70)	7520.00** (2582.00)	8980.00*** (1454.00)	3126.00 (1651.00)	159100.00*** (17320.00)
Constant	-2284.00* (936.20)	-9046.00*** (1888.00)	-9.95e+03*** (2338.00)	-72.23 (3728.40)	-65510.00 (37110.00)	-1344.00*** (274.90)	-4702.00** (1630.00)	-5474.00*** (1007.00)	-1891.00 (1101.00)	-93180.00*** (11490.00)

หมายเหตุ : ***, **, * หมายถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, 0.05, และ 0.1 ตามลำดับ

( ) ค่าในวงเล็บคือ ค่า Standard Error

4. การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

ผลการศึกษาเบื้องต้นชี้ให้เห็นว่า

1) ณ ระดับควอไทล์รายได้ต่าง ๆ พบว่า ระดับรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทยตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาในทิศทางเดียวกัน

2) การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของผู้มีรายได้ในครัวเรือนส่งผลให้รายได้ของครัวเรือนชาวนาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

Thank You

Nuttanan Wichitaksorn

Nuttanan.Wichitaksorn@gmail.com

Nuttanan.Wichitaksorn@aut.ac.nz

5. ภาคผนวก

การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

- แบบจำลองอื่น ๆ ที่ใช้ในการประมาณการ ประกอบด้วย

	แบบจำลอง	เมื่อ
1	$INC_{t,q} = \alpha + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	$INC_{t,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $INC_{t-1,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t-1 ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $P^H_{t/m}$ = ราคาข้าวรายเดือน เดือนที่ m (บาท/เมตริกตัน) $P^H_{t-1/m}$ = ราคาข้าวรายเดือน ปีที่ t-1 (บาท/เมตริกตัน) $SIZE_{t,q}$ = จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) $EARNER_{t,q}$ = จำนวนผู้มีรายได้ในครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน)
2	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
3	$INC_{t,q} = \alpha + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
4	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
5	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_3 SIZE_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
6	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_3 SIZE_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
7	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_3 SIZE_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
8	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_3 SIZE_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
9	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	

5. ภาคผนวก

การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

แบบจำลองที่ใช้ในการประมาณการ ประกอบด้วย

	แบบจำลอง	เมื่อ
10	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_4 EARNER_{t,q} + \beta_1 INC_{t-1,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	$INC_{t,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $INC_{t-1,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t-1 ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $P^H_{t/m}$ = ราคาข้าวรายเดือน เดือนที่ m (บาท/เมตริกตัน) $P^H_{t-1/m}$ = ราคาข้าวรายเดือน ปีที่ t-1 (บาท/เมตริกตัน) $SIZE_{t,q}$ = จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) $EARNER_{t,q}$ = จำนวนผู้มีรายได้ในครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) $P_EARNER_{t,q}$ = จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน)
11	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
12	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
13	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_3 SIZE_{t,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
14	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_3\, SIZE_{t,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
15	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_3 SIZE_{t,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
16	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_3 SIZE_{t,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
17	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
18	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
19	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	

5. ภาคผนวก

การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

แบบจำลองที่ใช้ในการประมาณการ ประกอบด้วย

	แบบจำลอง
20	$INC_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$
21	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$
22	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$
23	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$
24	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$
25	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_3 SIZE_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$
26	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_3 SIZE_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$
27	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_3 SIZE_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$
28	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_3 SIZE_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$
29	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$

เมื่อ	
$INC_{t,q}$	= รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน)
$INC_{t-1,q}$	= รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t-1 ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน)
$P^H_{t/m}$	= ราคาข้าวรายเดือน เดือนที่ m (บาท/เมตริกตัน)
$P^H_{t-1/m}$	= ราคาข้าวรายเดือน ปีที่ t-1 (บาท/เมตริกตัน)
$SIZE_{t,q}$	= จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน)
$EARNER_{t,q}$	= จำนวนผู้มีรายได้ในครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน)
$P_EARNER_{t,q}$	= จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน)
$INCpercapita_{t,q}$	= รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน/คน)

5. ภาคผนวก

การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

แบบจำลองที่ใช้ในการประมาณการ ประกอบด้วย

	แบบจำลอง	เมื่อ
30	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$	$INC_{t,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $INC_{t-1,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t-1 ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $P^H_{t/m}$ = ราคาข้าวรายเดือน เดือนที่ m (บาท/เมตริกตัน) $P^H_{t-1/m}$ = ราคาข้าวรายเดือน ปีที่ t-1 (บาท/เมตริกตัน) $SIZE_{t,q}$ = จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) $EARNER_{t,q}$ = จำนวนผู้มีรายได้ในครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) P_$EARNER_{t,q}$ = จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) $INCpercapita_{t,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน/คน)
31	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$	
32	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$	
33	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_3 SIZE_{t,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$	
34	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_3 SIZE_{t,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$	
35	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_3 SIZE_{t,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$	
36	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_3 SIZE_{t,q} + \beta_4 EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\},\theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\},\theta\right) + \varepsilon_t$	

5. ภาคผนวก

การประมาณการผลกระทบของราคาข้าวต่อรายได้ของครัวเรือนชาวนาไทย

แบบจำลองที่ใช้ในการประมาณการ ประกอบด้วย

	แบบจำลอง	เมื่อ
37	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	$INC_{t,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $INC_{t-1,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t-1 ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน) $P^H_{t/m}$ = ราคาข้าวรายเดือน เดือนที่ m (บาท/เมตริกตัน) $P^H_{t-1/m}$ = ราคาข้าวรายเดือน ปีที่ t-1 (บาท/เมตริกตัน) $SIZE_{t,q}$ = จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) $EARNER_{t,q}$ = จำนวนผู้มีรายได้ในครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) $P_EARNER_{t,q}$ = จำนวนสมาชิกครัวเรือน ปีที่ t ณ ระดับที่ q (คน) $INCpercapita_{t,q}$ = รายได้ครัวเรือนชาวนา ปีที่ t ณ ระดับที่ q (บาท/ครัวเรือน/คน) α = ค่าคงที่ $f(.)$ = Beta weighting function β, λ, θ = พารามิเตอร์ และ ε_t = ค่า Error term
38	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
39	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(\left\{P^H_{t-1/m}\right\}, \theta\right) + \varepsilon_t$	
40	$INCpercapita_{t,q} = \alpha + \beta_1 INC_{t-1,q} + \beta_2 P_EARNER_{t,q} + \lambda_1 f\left(\left\{P^H_{t/m}\right\}, \theta\right) + \lambda_2 f\left(P^H_{t-1/m}, \theta\right) + \varepsilon_t$	